

Het heiligenboek

Clara van Assisi en Petrus Martyr *Tom Zwaenepoel*

Tijdens zijn bezoek aan de basiliek van de heilige Franciscus in Assisi preekt paus Benedictus XVI de heilige Clara naar aanleiding van de achthonderdste verjaardag van de bekering van Franciscus van Assisi. Hij noemde haar Franciscus' „kleine plant”: een groot symbool van oprecht geloof, nederigheid en dienstbaarheid.

Clara wordt in 1194 geboren als dochter van een voorname familie die tot de stadsadel van Assisi behoort. Na jaren zoeken en gesprekken met Franciscus verlaat ze op achttienjarige leeftijd het ouderlijke huis. Ze geeft haar maatschappelijke positie op en sluit zich als eerste vrouw bij de franciscaanse beweging aan. De monniken van Sant'Angelo di Panzo schenken haar San Damiano, een door Franciscus hersteld kerkje, net buiten Assisi. Clara wordt abdis van het eerste franciscaanse vrouwenklooster, waar ze tot aan haar dood verblijft. Tot de 'arme vrouwen van San Damiano' (clarissen of arme klaren) behoren ook Clara's moeder en zussen. Clara komt op voor de nauwe band met de minderbroeders en de door haar geschreven regel in de geest van Franciscus. Deze kloosterregel is de eerste die een vrouw voor een vrouwengemeenschap opstelt.

Twee dagen vóór haar overlijden (1253) keurt Innocentius IV haar levensregel goed.

Clara leidt een eenvoudig bestaan van gebed, boete en vasten zonder materiële zekerheid voor de dag van morgen. De 'moeder van San Damiano' heeft alles voor de ander over en in iedere mens herkent ze Christus. Met respect, maar vrijmoedig vraagt ze de kerkelijke leiders om volgens het evangelie te leven en Gods woord op een waardige wijze te verkondigen. Het is mede aan Clara en haar opvolgsters te danken dat Franciscus' oorspronkelijke charisma tot op vandaag bewaard is gebleven. In de tuin van haar klooster zou Franciscus zijn Zonnelied hebben geschreven. Wanneer Clara met Kerstmis 1252 ziek is, kan ze niet naar de middernachtmis. Achteraf vertelt ze haar medezusters dat ze in een visioen de nachtmis met de broeders in Franciscus' kerk heeft gevierd. Het is alsof ze persoonlijk aanwezig was.

In de schilderkunst wordt ze het vaakst afgebeeld in een franciscanenhabijt met staf, monstrans, lelietak, kruis, boek, lamp of processielantaarn. Ze geldt als patrones van blinden, boekdrukkers, glasschilders, naaisters, theologen, wasvrouwen. In 1958 verheft Pius XII de heilige Clara

('de heldere, de schitterende') tot patrones van de telefonie, telegrafie en televisie.

Petrus Martyr – ook Petrus van Verona of Petrus van Milaan genoemd – wordt in Verona geboren in 1205. Hoewel zijn ouders tot de sekte van de katharen of albigenzen (genoemd naar de Zuid-Franse stad Albi) behoren, geniet Petrus een katholieke opvoeding. Op zestienjarige leeftijd treedt hij als student toe tot de dominicanen in Bologna. Al vlug bekleedt hij voorname posten waaronder pauselijk gezant (1232). Hij wordt ook prior in Asti (1240) en Como (1251). In 1251 wordt hij benoemd tot inquisiteur van Lombardije, waar heel wat albigenzen wonen. Hij preekt met succes in bijna alle steden van Noord- en Midden-Italië. Die taak maakt hem niet geliefd bij de leden van die sekte. Tijdens de reis van Farga naar Milaan wordt hij overvallen en met een zwaard vermoord.

Volgens de legende zou Petrus tijdens zijn doodstrijd met zijn eigen bloed het woord *Credo* op de grond hebben geschreven. Een moedige daad om te bekennen dat je 'geloofd'. In dat gebed, „dat ons op de hele aarde verenigt en dat door de heilige Geest maakt dat men elkaar ook in de verscheidenheid van talen begrijpt

en door geloof, hoop en liefde ontstaat de nieuwe kerkgemeenschap van God" (Benedictus XVI, 12 juni 2011). Het *Credo* herinnert de gelovigen er ook aan dat in de gemeenschap van de heiligen – zoals Clara en Petrus – een nauwe band bestaat tussen ons die nog op deze aarde zijn en de vele broeders en zusters die reeds de eeuwigheid bereikten.

In de schilderkunst wordt de heilige Petrus Martyr afgebeeld als dominicaan, vinger op de mond en met schedelwonde, dolk en palm. Hij is de patroonheilige van de kraamvrouwen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

12 juni, 18.38 uur, Canvas. Slot van de documentaire *Heerlijk hernieuwbare wereld*, waarin Dirk Draulans nagaat hoe we kunnen vermijden dat we onze aarde helemaal leegpersen en uitputten.

12 juni, 21.15 uur, VRT één. *Mosquito Coast*, avonturenfilm uit 1986 met Harrison Ford en Hellen Mirren. Een excentrieke uitvinder trekt met vrouw en kinderen naar Centraal-Amerika. Daar wil hij een nieuwe samenleving opbouwen met nieuwe waarden en een grote eerbied voor de vrijheid van het individu.

13 juni, 22.50 uur, VRT één. *United*, Brits drama uit 2011. In 1956 stort het vliegtuig van Manchester United neer en zeven spelers overleven de crash niet. Wanneer twee weken later nog een achtste speler overlijdt, wil de jonge voetballer Bobby Charlton er mee kappen.

14 juni, 13.30 uur, VRT één. *Buitenspel*, Vlaams drama van Jan Verheyen uit 2005. Een scout op zoek naar talentvolle voetballers komt kijken naar twaalfjarige Gilles. Net dan sterft Gilles' vader Bert, Gilles' grootste fan en trainer...

14 juni, 20.30 uur, VRT één. *The Horse Whisperer*, romantisch drama uit 1998 met Robert Redford als paardenfluisteraar.

De vrome kudde

In de trein *Ingezonden door Achiel Magnery*

Een blondje en een advocaat zitten in de trein. De advocaat stelt voor een spelletje te spelen:

– We stellen elkaar een vraag. Weet jij het antwoord niet, dan krijg ik 5 euro van je. Weet ik het antwoord niet op jouw vraag, dan geef ik je 500 euro.

Het blondje gaat akkoord en de advocaat mag beginnen:

– Hoeveel kilometer bedraagt de afstand tussen de maan en de aarde?

Het blondje opent zonder een woord te zeggen haar tas, haalt haar portefeuille boven en overhandigt de advocaat een briefje van 5 euro.

Die glundert en zegt:

– Nu is het jouw beurt om mij iets te vragen.

Het blondje denkt even na en zegt:

– Wat gaat met drie poten de berg op en komt er met vier poten weer vanaf?

De advocaat denkt diep na. Hij graait zijn iPad en begint te tokkelen, maar helaas brengt het internet geen soelaas. Intussen is het dom blondje in slaap gevallen. De advocaat zucht en wekt het blondje. Hij stopt haar een bankje van 500 euro toe. Zij neemt het biljet aan en maakt aanstalten om weer in te dutten. Zegt de advocaat:

– Maar hoe luidde het antwoord op jouw vraag eigenlijk?

Het blondje grijpt zwiingend haar tas, opent haar portefeuille en steekt de advocaat een briefje van 5 euro toe.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven** • **Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

hoofd-deksel	autogas	roof-vogel	vracht-boat	gif
verslag-geving	dans		welig groeiend	cosmetisch product
				3
vis		hout-soort		
kleine ruimte	6	griezellig		
		een zekere rangtel-woord	zijde v.e. schip	2
			kleding-stuk	
koude-woestijn			ijverig	
				5
genoeg gekookt	zelfkant koraal-eiland		Europese rivier	alstublieft
				gesleten plek in stof
		1	welzijns-werker	8
fijn weefsel			opstootje berg-plaats	
wind-richting				
			afge-stompt	7
smart	4		bewijs-stuk	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: HOORSPEL

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---